

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ S. F.**, bývajúceho v B., **2/ E. V.**, bývajúcej v B., **3/ E. P.**, bývajúcej v L., **4/ T. B.**, bývajúcej v B., proti odporkyni **L. M.**, bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. L. B., advokátkou, so sídlom v B., **o určenie vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12 C 182/2006, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. októbra 2008 sp. zn. 12 Co 235/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 30. mája 2007 č. k. 12 C 182/2006 – 52 návrh navrhovateľky (právnej predchodkyne navrhovateľov) na určenie, že je vlastníčkou pozemku, vedeného Správou katastra Banská Bystrica, katastrálne územie L., na LV č. X. ako parcela č. KN X. – záhrada o výmere X. m², zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Dospel k záveru o nepreukázaní skutočnosti, že by navrhovateľka nadobudla vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania podľa uhorského obyčajového práva platného na Slovensku do roku 1950, či oprávnenej držby nehnuteľnosti podľa zákona č. 141/1950 Zb. (stredný občiansky zákonník), alebo titulu nadobudnutia vlastníctva k nej podľa zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 8. novembra 2007 sp. zn. 12 Co 216/2007 na odvolanie navrhovateľky (E. F., právnej predchodkyne navrhovateľov) rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Za správne považoval závery týkajúce sa užívania predmetnej nehnuteľnosti (kto a kedy ju užíval) s tým, že nie je potrebné preskúmať ani závery o spoluvlastníctve súrodencov R. (právnej predchodkyne

navrhovateľky a matky odporkyne). Potrebné podľa jeho názoru je ale vysporiadať sa s tvrdením navrhovateľky, podľa ktorého titulom nadobudnutia nehnuteľnosti je rozdelenie podielového spoluvlastníctva pred rokom 1930, ktoré viedlo k užívaniu presne vydelených častí nehnuteľnosti v dobrej viere, že užívateľovi patria aj vlastnícky.

Okresný súd Banská Bystrica (v poradí druhým) rozsudkom z 31. marca 2008 č. k. 12 C 182/2006 – 101 určil, že navrhovateľka E. F., rod. Š. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti vedenej Správou katastra Banská Bystrica, katastrálne územie L. na LV č. X. pod A, parcela registra C č. KN X. – záhrada o výmere X. m² v celosti. Odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu 94 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná nehnuteľnosť je zapísaná na liste vlastníctva v dôsledku nesprávnej identifikácie. Bolo preukázané, že právna predchodkyňa navrhovateľky nadobudla vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti deľbou platnou za uhorského obyčajového práva, ktorú nerušene užívala ako vlastnú a darovala ju navrhovateľke, ktorá vstúpila do držby nehnuteľnosti a túto užívala ako vlastnú. Preto možno konštatovať, že je jej výlučnou vlastníčkou titulom vydržania v zmysle zákona č. 141/1950 Zb. Navrhovateľka bola oprávnenou držiteľkou a so zreteľom na všetky okolnosti bola dobromyseľná, že jej vec patrí vzhľadom na darovanie nehnuteľnosti matkou. O trovách konania rozhodol podľa § 150 O. s. p. a trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom z 23. októbra 2008 sp. zn. 12 Co 235/2008 na odvolanie odporkyne rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu, že univerzálnou sukcesiou došlo po smrti navrhovateľky k vstupu jej právnych nástupcov do konania zmenil tak, že nehnuteľnosť vedená na Správe katastra Banská Bystrica, katastrálne územie L. na LV č. X. pod A registra C č. KN X. – záhrada o výmere X. m² v celosti patrí do dedičstva po nebohej E. F., rod. Š., nar. X., ktorá zomrela X.. Odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom trovy konania vo výške 38 036 Sk na účet právneho zástupu do 3 dní. V plnom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu. Za potrebné považoval uviesť len to, že odvolacie dôvody, ktoré použila odporkyňa nie sú takými dôvodmi, na základe ktorých by mohol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej alebo ho zrušiť. Navrhovateľka svoje tvrdenie, akým spôsobom a kedy došlo k reálnemu rozdeleniu nehnuteľnosti preukázala a toto nebolo spochybnené ani výpoveďou svedka J. R.. Pokiaľ zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak len na základe zmeny procesnej situácie (úmrtie pôvodnej navrhovateľky). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie odporkyňa. Žiadala ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Podľa jej názoru nie je možné z vykonaného dokazovania prijať závery k akým dospeli súdy nižších stupňov a to, že právna predchodkyňa navrhovateľky nadobudla predmetný pozemok na základe reálnej deľby a vydržania podľa Obyčajového práva na Slovensku do 31. 12. 1950. Súdy považovali dôkazy svedčiace v prospech jej matky ako vlastníčky spornej nehnuteľnosti za zmätočné úkony notára, alebo správy katastra, pričom túto zmätočnosť nijako nezdôvodnili. Najmä deklarované spochybnenie identifikácie parciel vyhotovenej 17. 5. 1967 pre účely bývalého štátneho notárstva nie je dostatočne podložené, pretože práve táto identifikácia predstavuje reálny dôkaz o stave v užívaní spornej záhrady a vychádza aj z údajov PK vložky č. X.. Konštatovaním avšak nepreukázaním údajnej zmätočnosti tejto identifikácie súdy zaťažili konanie inou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľky sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok (zmena len procesnej situácie v dôsledku úmrtia pôvodnej navrhovateľky – univerzálna sukcesia dedičov),

vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O. s. p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (íde tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným senátom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto ustanovení dovolateľka nenamietala a nezistil ju ani dovolací súd.

Pokiaľ odporkyňa namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (čo z obsahu dovolania možno vyvodit') spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia odporkyne boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde. To isté platí aj pre námietky, že konanie bolo zaťažené inou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie

dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť tiež sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Navrhovateľkám, ktoré mali v dovolacom konaní úspech, dovolací súd trovy tohto konania nepriznal, pretože im žiadne nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

